

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oglasila (inserte) vsprejema upravnništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven tedaj in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 174.

V Ljubljani, v torek 1. avgusta 1899.

Letnik XXVII

Vabilo na naročbo.

S 1. avgustom pričanja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gl. | Četrt leta 3 gl.

Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja predplačan:

Vse leto 15 gl. | Četrt leta 4 gl. — kr.

Pol leta 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravnništvo „Slovenca“.

Špansko iz „Slov. Naroda“.

Ni je skoro države na svetu, kjer bi frama-soni bolj neovirano gospodarili, kot na Španskem. Ne samo v Španskej samej, marveč tudi na Kubi in na Filipinih ustanovili so nebroj lož, ki so gojile upor proti Španiji; razni ministri pa so jih pri tem podpirali in jih zato javno hvalili. Rezultat je znan, — žalostno sedanje stanje Španske, kolonije izgubljene, finančni propad v največji bližini. Ni lahka naloga, ki jo ima rešiti sedanje ministerstvo.

Framasoni pa so sedaj spremenili svojo tak-tiko. Dočim so to žalostno stanje zakrivali sami s svojim nepatrijotičnim delovanjem, kriče sedaj, da so »klerikalci« zakrivali propad Španske, in huj-

skajo ljudstvo proti duhovnom, katere osobito dolže, da so nasprotniki vladajoče dinastije.

Nadškof v Sevilii izdal je pastirski list in de-putacija karlistov ga je prišla pozdravit. Iz tega izvajajo frama-sonski listi vse nemogoče posledice, dolže škofa in sploh »klerikalce«, da podpihujejo revolucijo. To delajo frama-soni, ki so sami pro-vzročili in vodili vse dosedanje revolucije. Ni nam treba povedati družega, nego da je znani Agui-naldo, vodja filipinske vstaje, frama-son višjega reda.

Pa poglejmo, kaj je pisal škof sevillski v pa-stirskem listu.

Pravi, da je sedanje stanje pripisovati vpli-vom protikrščanskim. Graja neki vladni list, ka-teri vse napade, kar je ljudstvu svetega, ki pri-občuje članke z nadpisi: »Škofovske roparije«, ki zahteva izgon jezuitov. Škof protestuje nadalje v listu proti načrtoma zakonov, ki sta se predložila parlamentu in ki nameravata izgon jezuitov in zatiranje redov na Španskem. Pastirski list hvali jezuite in dokazuje znanstveno iz modernega duha, da je ta red baš dandanes potreben,

Že iz tega lista vidimo, kak »klerikalizem« vlada v Španiji in nje vladajočih krogih. Deputa-cija karlistov prišla je izraziti škofu svoje soglasje s tem listom. To je vse »hudodolstvo« sevilskega nadškofa. Liberalni listi in v tej čredi seveda tudi »Narod«, dolže »klerikalce«, da nimajo patrijo-tizma in da je »klerikalizem« sploh vsakej državi škodljiv. »Punica fides, nulla fides«, kriči »Nar.«. Ker je sevillski nadškof s pravo apostolsko vnemo v svojem pastirskem listu odkrito napadel libe-ralne tendence, se maščujejo frama-soni po svojih

in njim sorodnih listih na ta način nad njim. Tak boj ni odkrit boj, marveč pristno liberalen način taktike — sumničenje. In ti ljudje kriče o svo-bodi in zahtevajo svobodo besede! Za se vedno seveda, za druge pa le tedaj, kadar in kakor je liberalcem všeč. Liberalizem se menda le zato tako imenuje, ker je prost vsake močnatosti. Pa bodi drugod ali pri nas.

S socijalnega kurza.

VI. Poljedelska organizacija.

Vse naše socijalno gibanje ne bi bilo resno in naravno, ako ne bi bilo seglo do temelja družbe: do kmeta. Revolucije delavstva samega po mestih in tovarnah bi sicer pretresle vso družbo, a raz-dreti bi mogle le en majhen del človeštva. Saj so te majhne revolucije postale v moderni družbi nekako stalne. Krize v industriji in stavke delav-stva se ponavljajo redno. Prizadet je pri tem gotov krog, kateri se zopet umiri in dalje deluje do prihodnje krize.

A danes je velikanska, počasi pa gotovo se razvijajoča kriza segla daleč v temelj družbe: v kmečki stan. Če se ta kriza ugodno ne reši, bodo proti polomu, ki utegne zaradi nje nastati, vse majhne krize, ki smo jih doslej doživeli, le otroške igrice. Ko se razkolje temelj družabne zgradbe, podrli se bodo tudi stebri, ki stojé na njem, in zlati okraski, s katerimi je na vrhu kapitalizem ovenčal svojo palačo, padli bodo v prah in v blato.

Temeljna zmota in teoretični izvor propada kmetijstva je liberalna svoboda za dolževanja.

LISTEK.

P. Juan Perez, frančiškan, inferior in nazadnjašk katoličan.

Katoličani so izvestnim krogom, med njimi tudi »Slov. Narodu« in njegovim, mračni, vsa-kemu napredku sovražni ljudje, zatiralci vsake vede. Sploh smatrajo omenjeni krogi katoličane kot inferiorne ljudi, ki niso storili nič za napredek, marveč bi le radi človeštvo potisnili v duševno temo.

Takim trditvam nasproti treba vedno po-vdarjati nevenljive in velikanske zasluge katoliške cerkve za vedo in napredek. Nujna potreba je, da se katoličani zavedamo, da se ne uklanjamo puhlim frazam nasprotnikov.

Poudarjati treba vedno zasluge, ki so si jih stekli katoliška cerkev in nje členi za izomiko. V tem oziru ne bode odveč, ako se sedaj, ko so se položile kosti Krištofa Kolumba že v peto poči-vališče, spomnimo moža, kateremu se je imel Ko-lumb v prvej vrsti zahvaliti, da je mogel zapo-četi svoje podjetje. Ta mož je bil o. Juan Perez, učen in pobožen frančiškan.

Zanimive podatke o njem in njegovem raz-merju s Kolumbom priobčil je »Grazer Volksbl.« iz peresa dr. H. Schukowitz-a, katerim hočemo tu slediti

Rodil se je Perez v Kastiliji. Študiral je na visokej šoli v Salamanki, kjer je bil njegov učitelj učen kozmograf Martyr. Iskreni in nadarjeni mladenič iskal je resnice, in ker mu svetne vede niso dale odgovora na razna vprašanja, sklenil je, posvetiti se bogoslovju. Po temeljitem premisleku vstopil je v red sv. Frančiška, kakor sam pravi, »vesel, kakor ptič v puščavi, kedar najde svoje brate«. Leta so mu tekla v temeljitih študijah. Njegova učenost in pobožnost pridobili ste mu spoštovanje sobratov, in leta 1491 postal je prior samostana La Rabida v bližini pristanišča Palos, od koder je, kakor znano, Kolumb odpotoval leta 1492.

Tu, v Rabidi, našla sta se Kolumb in Perez. Kolumb se je bil naveličal brezvspešnega čakanja in moledovanja ter se odpravljal na Angleško, kjer mu je živel brat.

Noč ga je prehitela v Rabidi, kjer je potkal na samostanska vrata oo. frančiškanov, saj je bil tudi sam člen III. reda sv. Frančiška. Kmalu sta bila Kolumb in učen prior o. Juan Perez prija-telja. Kolumb razodel je frančiškanku svoje na-klepe, ta pa ga je takoj razumel in sklenil ga podpirati. Pisal je pismo kraljici Izabeli, katere spovednik je bil, ter jo prosil, naj vendar podpira namene Kolumba.

To pismo je doseglo, česar Kolumb leta in leta ni doseči mogel. Kolumb dobil je tri ladije

in denar. V svojem veselju imenoval je Kolumb v pismu o. Pereza svojega »družega odrešenika«.

Dne 3. avgusta 1492 zapustilo je malo bro-dovje pristanišče Palos in Kolumb je jadral proti takrat neznanim deželam. Z njim pa je jadral njegov prijatelj frančiškan o. Perez.

Iz raznih podatkov dokazuje dr. Schukowitz, kako je na otoku Haiti o. Juan postavil križ, na-pravil malo kapelico in tam daroval prvo sveto mašo na tleh novega sveta.

O. Perez vrnil se je potem s Kolumbom zo-pet na Špansko. Četrte vožnje v Ameriko pa se je zopet udeležil. Vzel je saboj nekaj sobratov redovnikov in ustanovil na otoku Haiti prvo fran-čiškansko provincijo onstran oceana, Santa Cruz.

Umrl je ta učen in pobožni redovnik leta 1503, krog 60 let star, na posledicah naporov več-kratnega potovanja v novi svet.

Tako smo videli, da so ti inferiorni katoli-čani našli Ameriko. Dvema sinovoma sv. Fran-čiška gre zasluga za to. Eden, Perez, je bil prior, drugi, Kolumb, pa je bil celo tretjerednik, in vse-jedno sta stala na vrhuncu sodobne omike in vede.

Je že križ, da gospodje, ki toliko kriče o in-feriornosti katoličanov in njih nazadnjaštvu, niso našli Amerike; pa tudi smodnika niso iznašli, ker ga je iznašel tudi menih, Schwarz. Kaj so pa to-rej iznašli ti gospodje? Bajko o inferiornosti in nazadnjaštvu katoličanov.

Vsi drugi nedostatki so manjšega pomena ali pa izvirajo iz te principijelne zmote novodobne države. Svoboda zadolževanja so dali kmetu, a postava je postala varhinja upnika. Jamstvo upniku daje po naših postavah zemljiška posest, in upniku je prosto, da seže po njej, kadar hoče. Zemljiški dolgovi so nastali iz svobodoljubnih postav, a ta svoboda je le na korist denarnemu kapitalu. Svoboda denarja je sužnost zadolženega kmeta. In ker je po sedanjih gospodarskih razmerah kmet navezan na zadolževanje, je po liberalni svobodi tiran v sužnost in propad. Dolžno pismo je po besedi svobodno, po vsebini pa je za kmeta nujno. — V naši državni polovici bo sedaj čez 3000 milijonov zemljiškega dolga, ki vedno raste; če računamo obresti 5%, mora kmet le za obresti na leto plačevati 150 milijonov goldinarjev. Kdor je enkrat sam poskusil, kako se s kmetijstvom služi denar, pač ne more dvomiti, da je liberalna svoboda zadolževanja in denarnega gospodarstva kmetu naložila sužniški jarem; ta sužnost je dedna, ker oče mora pri smrti ta jarem naložiti na vrat svojemu sinu. Tako žuli ta jarem od generacije do generacije kmečki stan, in je od leta do leta težji in neznosnejši.

Nepremakljiva posest je na milost in nemilost izročena premakljivemu kapitalu. Človek je suženj denarja.

Boj proti temu napačnemu načelu mora biti geslo vsemu našemu socijalnopolitičnemu delovanju. Svoboda zadolžitve mora se po postavi odpraviti, kmečka posest se mora varovati in mora postati stalna. Zemlja ni le sredstvo za cirkulacijo vrednosti, kakor denar, ampak nam je več: kmet je nekako prirasel na svojo zemljo, ona je pila njegov znoj, na njej se je rodil, na njej trpi, na njej hoče umreti. Bankovec dam iz roke in zamenjam za drugega brez žalosti, te rojstne hiše pa tako ravnodušno ne morem zamenjati s čim drugim. V istem trenutku, ko se z zemljiško posestjo začne istotako spekulirati, kakor z delniškimi papirji, razdrti je temelj te družbe, ki na tej posesti živi. Liberalni kapitalizem je brezdomovinski, in če se začne po njegovih načelih delovati tudi s kmetijstvom, pade npravna in gmotna sila poljedelstva.

Stvar države je, da premaga to svojo usodno zmoto. A kdo more od te države, ki je z vso birokracijo odrevenela v liberalizmu, pričakovati, da popravi svoje pogoje? Prej, nego se ta v kapitalističnem zistemu pokopana, na tisoč straneh zadolžena država sama potegne iz močvirja, bil bi konec našega kmečkega stanu, če bi se rešitev pričakovala od zgoraj.

A mi imamo rešitev še v samopomoči. V ljudskem gibanju, ki od spodaj navzgor sili vedno mogočnejše na dan, je še mogoča rešitev. In prvi korak k osvobojenju kmeta in države iz mrzlih kapitalističnih objemov je posojilniška in zadružna organizacija.

O tej dvojni organizaciji je poročal dr. Schöpfer iz Briksena. Sicer ni mogel v enem samem predavanju povedati posebno veliko novega, vendar, ker se je oziral v prvi vrsti na potrebe planinskih dežel, hočem navesti nekaj njegovih nazorov, ki so bili od vseh navzočih z velikim odobravanjem sprejeti.

I. Raiffeisenove posojilnice morajo dati kmetu osebni kredit in s tem omejiti in preprečiti hipotечно zadolženje. Kmet mora postati zmožen, da dobi kredit in da ga poplača. Njih namen je zabraniti oderuštvo in spekulacijo z zemljišči. Njih namen je gmoten in moralen: združenje mora se zgoditi z zavednostjo skupne, solidarne obveznosti. Kmetje se morajo izobraziti, da sami poslujejo. Ker morajo Raiffeisenove posojilnice povzdigovati osebni kredit, zato je dr. Schöpfer odločno proti temu, da bi olajševale ali gojile hipotечно zadolžitve.

II. Za posojilnico mora nastopiti kmečka zadruga. Načela, ki so se izvajala na socijalnem kurzu, in ki so jih odobraval zastopniki Avstrije, Nemčije in Švice, so ista, po katerih se snujejo naše zadruge. Dr. Tavčar, ki odobrava nemške zadruge, si naj to dobro zapomni! Nižjeavstrijski deželni odbor je izdelal statut za splošne kmečke zadruge, ki je tako osnovan, da se sme po njegovih določilih zadruga pečati z vsem, kar spada k poljedelstvu. Zadruga sme

kupovati potrebščine, zidati skladišča, in vpeljati vse, kar je v tamošnjih okolščinah potrebno. Kdaj bo reakcionarni kranjski deželni zbor pričapljaj za temi v resnici naprednimi krščanskimi socijalci.

Tudi za naše razmere velja, kar je dr. Schöpfer rekel o tirolskih zadrugah: »Kmet gleda na neposredni dobiček in na lahkoto poslovanja; zato je od začetka nezaupen skupnemu prodajanju. Pri prodajanju ne pride dobiček precej prvi dan, ampak šele po daljšem času. Kmetu je težko izpremeniti gospodarstvo in se privaditi trgovskemu mišljenju. Zlasti v planinskih deželah je treba kmetu dalj časa za to spoznanje, kakor n. pr. na Nižjeavstrijskem, kjer sam od blizu opazuje svetovni promet. Kmetje povsod mislijo najprej, da je prodajanje nemogoče, da ničesar nimajo, kar bi mogli spraviti v denar, in da je vse združenje zastoj. Veliko hitreje pa spozna kmet korist združenja pri skupnem nakupovanju. Razložek mej ceno mu je precej jase, in ko dobi boljše blago cenejše, kakor prej, ko ve, odkod je, ko spozna, kako se naročuje, ko vidi, da je sedaj obvarovan goljufije, razširi se mu obzorje in okrepi podjetnost. Kmet vidi v društvu račune, in sedaj začne še sam računati pri svojem gospodarstvu. V rokah ima zadružno knjižico, v kateri je zapisano natanko, koliko je vzel in plačal, in s tem dobi šele pojem o racionalnem gospodarstvu. S tem se pa toliko izobrazil, da je sposoben za misel skupnega prodajanja«.

Kaj morejo proti temu reči naši domači nasprotniki? Ali ni v teh besedah tudi dokaz, da so opravičena naša konsumna društva in kmečke zadruge? Konsumno društvo bodi le prehodnje stanje do celotne vseobsežne zadruge. Naravni red pri gospodarskem združenju je torej tale: Najprej posojilnica, potem konsumno društvo, nazadnje zadruga. Ta pot je solidna in varna.

Jedino le zadruge morejo narediti državo neodvisno od uvoza živil iz tujine. Naša država je agrikulturna država, in vendar je navezana na uvoz poljskih pridelkov, ker je svoj poljedelski stan dala zatreti. Z gospodarsko neodvisnostjo pridobi država tudi politično moč.

Bavarska je sedaj tudi v tem oziru vse druge države prekosila. Bili so katoliški poslanci, ki so stavili najkoristnejše predloge. Na Bavarskem vojaštvo preskrbujejo z živili kmečke zadruge, da, dosegle se je še, da kmet s posredovanjem zadruge davke plačuje v naturalijah. Koliko skrbi, koliko potov, koliko izgub je s tem kmetu prihranjenih!

Ta zadnja pridobitev se mi zdi tolik uspeh, da morajo pred njim umolkneti vsi klevetniki gospodarskih zadrug.

Politični pregled.

V Ljubljani, 1. avgusta.

Češt in vlada. Mej zastopniki češkega naroda je že dalje časa opazovati nekaj razpor z ozirom na stališče, ki naj je zavzema češka državnozborna delegacija nasproti Thunovi vladi. Radikalni krogi naglašajo, da hočejo pri bodočih parlamentarnih konferencah poslednjikrat vprašati vlado, kdaj bo pričela resno misliti na češke postulate in jih izvrševati tako, kakor je že pred davnim časom obljubila. Ako pa ne ustreže tem zahtevam, potem bodo takoj izvedli skrajne posledice in nastopili pot, ki so jo hodili pred leti. K temu koraku jim daje baje povod tudi sedanja vlada s pomočjo § 14. Ugovarjajo jim pa zmernejši elementi, ki dokazujejo, da bi se s to taktiko prav nič ne doseglo. Čim trdneje vztraja češka delegacija pri desnici in čim bolj se zaletavajo ob njo opozicijonanci iz nemškega tabora, tem preje se bodo izpolnile češke zahteve. Seveda se radikalci ne bodo mogli dolgo tolažiti s takimi obljubami, ker končno se mora vendar nekaj zgoditi in poplačati desnico za dosedanje službo.

Preosnova služabniških plač. Splošno so zatrjevali razni listi, da stopi z današnjim dnem v veljavo že davno napovedana in od številnih, primeroma slabo plačanih državnih služabnikov težko zaželjena preosnova dosedanjih plač, toda danes smo ravno tam, kjer smo bili pred jednim letom. Kje tiči vzrok temu nerazum-

ljivemu zakasnenju, se ne vé, gotovo je le to, da se vlada ne more izgovarjati, da ne more najti potrebnega pokritja za večji izdatek. — »Narodni Listy« pišejo, da se je uveljavljenje te preosnove zakasnilo iz naslednjih dveh razlogov: prvič še niso izgotovljena izvršilna dela, drugič se je pa pokazalo, da bo potrebščina precej večja, kakor jo je izračunil bivši finančni minister Bilinski. Takrat se je proračunavalo samo 1.700.000 gl., pozneje tri in sedaj so prišli celo na pet milijonov goldinarjev. Poslednjo svoto so našli še le potem, ko so uvrstili v načrt tudi nekatere druge služabniške kategorije, na katere se poprej niso ozirali. No, tudi ta dva razloga nista tako tehtna, da bi bila res upravičena tolika zakasnitev, ker so imeli v finančnem ministerstvu pač dovolj časa za vse dotične priprave. Sedaj poročajo razni listi, da se zadeva gotovo uredi s 1. septembrom in da izide dotična naredba že tekom avgusta. Prezgodaj gotovo ne bo in finančni minister naj bi pomislil, da se z vsakim dnem bolj množi nezadovoljnost v služabniških krogih, ki so v primeri z uradniki znatno prikrajšani pri svojih itak skromnih dohodkih.

Vojska mej Nemčijo in Ameriko? Ameriški listi so poročali minule dni, kot smo že omenili, o nekem pogovoru mej admiralom Deweyem in poročevalcem ameriškega »Herolda«, ki biva te dni v Trstu. Temu poročevalcu je baje admiral povedal, da se bodo Amerikani bojevali sedaj najprej z Nemčijo. Danes poročajo listi, da Dewey noče potrditi te vesti, toda naravnost je pa tudi ne zanikuje. Admiral je baje izjavil, da nima časa dementovati raznih lažij, ki se trosijo po listih za njegovega bivanja v Trstu. Čitatelji toraj še vedno lahko verujejo zgorajšnjemu poročilu, ko bi ne bila naravnost smešna taka izjava iz ust ameriškega admirala. Splošno se sodi, da so skovali to vest v Berlinu ali da je prišla v javnost po njih posredovanju, kajti le v tem slučaju bi imela nekoliko smisla. S tem bi se namreč precej uplivalo na zastopnike v nemškem državnem zboru, ki po večini nočejo ničesar čuti o pomnoženju nemške mornarice.

O vspehu mirovne konference dohajajo sedaj povsle drugačna poročila iz Haaga, kakor so jih prvotno objavili nekateri listi. Za pogodbe in papirnate izjave ni glasovalo šestnajst, oziroma petnajst zastopnikov, marveč so proti glasovali poleg zastopnika Anglije tudi avstrijski, nemški in italijanski delegati. S temi vred so se izjavili proti sklepom konference tudi zastopniki Švice, Turčije, Kitaja, Japana, Srbije in Luksemburške. Švicarski zastopnik se v zadnjem času sploh ni več udeleževal posvetovanj, tudi o Angliji je dobro znano, da si ne da kratiti svojega prvenstva na morju in da toraj ne sprejema nikakih predpisov v zadevi vojskovanja. Bolj čudno pa je postopanje držav v trozvezi in ako temu poročilu v kratkem ne bo sledil uradni dementi, se pokaže še bolj žalosten fiasko mirovne konference.

O umoru predsednika republike San Domingo dohajajo sedaj iz Newyorka obširnejša poročila. Nesreča ga je doletela na potovanju. Predsednik je namreč zvedel, da se je osnovala zopet neka protirepublikanska zarota, kakoršnih je že preje sam več zasledil. Da bi se prepričal o razsežnosti te zarote in poizvedel o imenih zarotnikov, se je podal na pot in se je hotel, kakor prej večkrat, sam udeležiti tajnih zborovanj. Na svojem potu se je ustavil pri nekem prijatelju. Na balkonu se je razgovarjal z njim in ravno ko je hotel nekemu siromaku podariti dar, se je priplazil do njega zločinec Caceres ter dvakrat nanj ustrelil. Prvi strel je zadel predsednika, drugi siromaka. Caceres je storil ta čin iz maščevanja, ker je general pred 15. leti dal umoriti njegovega očeta kot zarotnika. Predsednik se je na svojih potovanjih grozno zameril raznim članom tajnih družb, toda dosedaj mu niso mogli do živega, akoravno je večkrat zahajal v njih kroge. Bil je namreč pri tem svojem poslu zelo previden. Nenadoma je stopil v zborovalno dvorano, v trenutku opazil znane moze in se istotako naglo oddaljil, tako da se zborovalci niti dobro niso zavedli tega obiska. Malo pozneje so bili že pod ključem in pozneje ustreljeni. S tem si je nakopal veliko sovraštvo pri nasprotnikih, sicer je bil pa še dokaj priljubljen, akoravno ni bil belokožec.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 1. avgusta.

(Vabilo.) P. n. udeležniki letošnje XIV. velike skupščine družbe sv. Cirila in Metoda na Vrhniki, ki nameravajo dne 2. avgusta v Ljubljani prenočiti, in p. n. Ljubljancem naj se ob 8. uri zvečer tega dne prijateljsko snidejo na vrtu gostilne gospoda Ferlinca (»pri zvezdi«), Vodnikov trg. Ta večer bo iz prijaznosti sodelovalo naši družbi posebno naklonjeno slavno »Slovensko trgovsko pevsko društvo«. — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Zlata maša.) Dne 31. julija 1849 je bil v duhovnika posvečen veleč. gospod častni kanonik, konzist. svetnik in vpokojeni knezoškof. kancelar Martin Pogačar.

(Nesreča na železnici.) Brzjav nam je včeraj sporočil, da je prejšnjo noč ob 1/2. uri na progi Maribor-Celovec skočil s tira brzovlak šte. 401. Nesreča se je pripetila na precej ostrem ovinku mej Dravskim mostom in postajališčem Rikarja ves blizu Grabštajna. Vlak, katerega vozovi tretjega razreda so bili prenapolnjeni, se je trikrat pretrgal, vsi vozovi razun obeh strojev, so se prevrnili na desno in levo stran nasipa. Prvi trije vozovi so popolno razbiti, ostali deloma narobe prevrnjeni; nepoškodovan ni ostal niti eden voz. Do 30 oseb je deloma nevarno, deloma manj ranjenih. Najhujša nesreča se je pripetila pristavu južne železnice Juli, u Wallis, katerega so našli stisnjenega mej dvema stenama in ki je v malo trenutkih umrl. Mrtvega so nadalje našli vojaškega krojača Nečeka. Nevarno ranjenih je še šest ali sedem oseb; tudi sin celovškega okr. glavarja Mac Nevina je mej ranjenci. Vlak je štel 14 voz in do 230 potnikov. Pomoč je došla primeroma zelo pozno na mesto, ker je bila pretrgana brzjavna zveza, in so zvedeli o nesreči v Celovcu še le ob 3. uri zjutraj. Ker je tudi prog na onem mestu vsa razdejana, je za dva ali tri dni popolno ustavljen tovorni promet. Osební vlaki z brzovoznim blagom bodo sicer vozili redno, toda potniki se morajo presedati na drug vlak, dokler ne bo prog popravljen.

(Naskok na družbo sv. Cirila in Metoda) nameravajo uprizoriti kranjski liberalci. Na poti jim ni Murnik, ki je oni dan kmetom storil krivico in pokazal svojo nesposobnost, tudi ne Hribar, ki se že leto in dan ni udeležil nobene družbine seje, na poti jim je glavna duša družbe, blagajnik Koblar. Za kaj se gre, je znano. Ko bi Koblar rekel, da je liberelec, na rokah bi ga nosili. Upamo, da bodo vsaj sedaj obmejni Slovenci dvignili glavo in zaklicali: Družba je za nas, mi ne pustimo odganjati od dela najsposobnejših mož! V današnjem »Poslanem« gospod Koblar izjavlja, da ne sprejme več odborništv. Govorili bomo o tem še drugič. Za danes le omenjamo, da so »Narodovci« odkar jim je Malovrh namignil, da Koblarja ne voliti, jako delavni, kakor bi se šlo zoper največjega sovražnika naroda. »Pri belem volku« v Ljubljani so otvorili posebno agitacijsko pisarno. Pomaga celo profesor Rutar. Lové se družbine glasovnice po vsi deželi in brezštevilna pisma priganjajo liberalce, da gotovo pridejo na Vrhniko, kjer bodo pokazali svojo absolutno narodnost. Mogoče je, da ne bodo zadovoljni samo z jedno žrtvo. Družba sv. Cirila in Metoda ima letos 100.000 gld. prometa in gospod Koblar je opravljal blagajništvo brezplačno.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) je sv. Cirila in Metoda dan daroval g. veletržec Ivan Perdan ob skupičku družbinah vžigalic zopet 200 gld.; v vsem do sedaj 1900 gld. Če se prišteva še gosp. Perdanova družbi vplačana pokroviteljina 100 gl. — ima družba sv. Cirila in Metoda od danes od njega ogromno svoto 2000 gld. — Podpirajte, Slovenci, tega velikega dobrotnika naše vseslovenske družbe.

(Na občnem zboru »Save«) se bode zaklicalo mladim »probujevalcem naroda od sela pa do sela«: »Najprej skušnje, potem pa napredno korajžo! Predsednik postane tisti, ki se bode prvi pobral, tajnik pa tisti, ki drugi zleze na suho.« Temu bodo pritrdili tudi navzočni bratje Čehi.

—r—

(Slovenska krščansko socialna zveza) po hiti v nedeljo, dne 13. t. m. o priliki blagoslovljenja zastave bratskega pevskega društva »Ratitovec« v Selce, rojstni kraj svojega prvaka dr.

Kreka. Kdor se namerava udeležiti izleta, naj do nedelje naznani društvenemu tajniku. Odhod iz Ljubljane v nedeljo 18. t. m. z jutranjim gojenjskim vlakom do Škofje Loke.

(Naznanilo.) Ljubljanske ženske podružnice in litijske Slovenke uljudno naznanjajo, da ob letni veliki skupščini družbe sv. Cirila in Metoda na Vrhniki in predvečer v Ljubljani ne bodo prodajale vrpcev in drugih stvari.

(Nevihita.) Iz Kozjanskega okraja nam pišejo: V noči od 24. do 25. julija obiskala nas je huda nevihta, ki je povzročila silno veliko škodo. Toča nam je poklestila posebno vinograde. Najbolj ubogi so Šentpetrani, kateri so bili že pred tremi leti po toči silno prizadeti in komaj, da se je trta malo opomogla in bi letos kaj nabrali, jim je ves up splaval po vodi. — Prišla je nevihta nagloma kot tat po noči. Čudno! Po dnevu streljajo zoper točo, a ona pride po noči.

(Žganje.) Pred par tedni nosila sta, kakor se nam poroča, dva Provorijska nekemu krčmarju v sodčeku žganje iz Kozjega na Prevorje. Med potjo zavijeta jo k nekemu črevljarju in si privoščijo par bokalov žganja, med žganje pa namešajo vode. Kazen pa jim je kmalu za petami. Jeden žganje-pivcev vsled alkohola kmalu umrje brez svetih zakramentov, a drugi zdaj sedijo pod ključem in »kašo pihajo« zaradi tatvine.

(Na Pilštanju) starodavnem trgu in rojstnem kraju bl. Eme, bile so, kakor nam pišejo, občinske volitve. Dne 14. julija volili so novi odbor, a dne 28. julija župana in svetovalce. Silno smo bili radovedni, kdo bo župan, ker se je dosedanji župan g. Matevž Supančič močno branil to breme, katero je že 9 let nosil, zopet prevzeti. Vender v celi občini slišal si le en glas: »Stari župan je najboljši in najsposobnejši«. Bil je tudi zopet enoglasno izvoljen, torej že za četrto dobo. V začetku se je branil, da je celo z volišča pobegnil, a na prošnje in prigovarjanje odbornikov je vender sprejel. Veselje vseh, ki dobrega, blagega moža poznajo, bilo je veliko. Strelba pa je po volitvi daleč oznanjevala, da imamo zopet župana, vrlega krščanskega moža, c. kr. poštarja in trgovca g. Matevža Supančiča, kateremu želimo obilno vspeha.

(Letina, tatvine.) Z Vrha pri Vinici nam poročajo: Tri tedne ni več dežja. Sadja re bo letos nič razun nekaj sliv ali češpelj. Grozdje se je osipalo, a še istega je le nekoliko v nekaterih vinogradih, ker je trtje usahnilo. Radi tega se mladi svet ozira le tje proti obljubljeni deželi — Ameriki, kjer se med in mleko cedita, bode li mu prišel glas od kakega znanca in vozni listek, da se prepelje v isto srečno deželo. Da, ali za mnoge tudi nesrečno. — Sicer je žalostno, ali vendar naj poročam o šesterih tatvinah, ki so se dogodile tekom pretečenih štirinajst dni tu ob Kolpi. Dve od istih tatvin ste se izvršili v dveh vaseh župnije viniške in štiri tatvine v dveh vaseh župnije vrhovske. V eni vasi župnije viniške so tatje pokradli obleko, v drugi vasi pa so kradli pšenične snopce na njivah. Te poslednje tatove imajo pod ključem. Tu v vrhovske župniji so pokradli v noči od 11. na 12. julija v vasi Dragi veliko obleke, slanine, platna in več steklenic žganja. Vse škode je nad sto goldinarjev. S kolom so odtrgali železno omrežje na oknu in unišili v kaščo. Zopet je bilo v noči od 25. na 26. julija v vasi Špeharje kradeno v treh hišah. V eni hiši so ukradli lodrico mošta, v drugi hiši sedem kosov suhega svinjskega mesa, v tretji hiši gospodarjevo obleko in obleko njegovih dveh hčer. Hoteli so priti še v drugo sobo, kjer so pričakovali dobiti kaj rujavih in belih kebrov — to je denarja, ker je isti gospodar gostilničar, pa spodletelo jim je. Gospodar se je prebudil in misleč da mačka ropoče, začel je isto odganjati, pa je odgnal tatove. Ravno isto noč ob polnoči je bil neki orožnik z Vinice v Špeharjih na obhodnji straži, a ni zapazil in slišal nič. Tatvina se je morala izvršiti po odhodu orožnikov. Tatovom niso na sled prišli, in dvomim, da bi jim prišli na sled — morajo prebrisani tatje biti.

(Podraženje živil.) Dobili smo to-le vabilo: Katoliško delavsko društvo v Ljubljani vabi na ljudski shod, katerega priredi v nedeljo dne 6. avgusta ob pol 10. uri dopoldne na starem strelišču. Vspored: 1. Novi sladkorni davek. 2. Zakaj vlada § 14. Delavci in delavke ter prijatelji delavskega ljudstva vdeležite se shoda v mnogobrojnem številu. — Odbor.

(Novice iz Amerike.) Dne 11. julija je v Dulutu 41 deklet stopilo v red sv. Benedikta, obrede je opravljal č. g. gen. vikar I. Buh. Obljube so naredile Slovenke: Akvina Pretnar, Cirila Kocijandič, Uršula Kocijandič, Barbara Legat, Eleonora Legat in Emilija Rekar. — Dne 11. julija je, kakor se iz Minesote poroča, v nekem jezeru utonil Anton Turk z Roba pri Laščah. Utopljenec je bil 23 let star in šele nekaj mesecev v Ameriki. — V nedeljo dne 18. junija se je naš rojak v Klevelandu, Ignacij Kerkovšek, ponoči mirno vračal domov, ko so se ravno pretepali v neki hiši. Pretepači ga napadejo in tako pretepo, da je čez pet dni umrl.

(Iz Šiske) nam poročajo: Šolsko leto smo na tukajšnji šoli končali dne 29. julija. Izmed 460 za šolo godnih otrok obiskovalo je tukajšnjo tri-razrednico 187, blizo dve tretjini pa ste pohajali ljubljanske mestne in druge zasebne šole. Pred sklepom šolskega leta, dne 21. julija pa je priredil tukajšnji krajni šolski svet s sodelovanjem učiteljskega otrokom šolsko veselico. Kakor vsako leto in ob vsaki priliki, izkazala sta tudi sedaj gosp. I. C. Juvančič in njegova gospa soproga dobrodelno srce do šolske mladine. Preskrbela sta vsem otrokom gorke, mesne jedi v obilnosti. Ker ni bilo možno vsled deževja poprejšnjega dne zbrati se v zelenem logu nad Žibertovo ledenico, podali so se otroci na Vodnikov rojstveni dom, kjer je lastnik gospod I. Matjan dobrohotno prepustil svoj vrt in druge prostore. Med veselimi prepevanjem domoljubnih pesmic izvajali so otroci razne telovadne igre. Veliko veselje pa je zavladovalo, ko je pripeljal Juvančičev konjiček dva velika kotla jedi, poleg tega pa tudi še sod piva in vina. Pač prehitro je potekel čas razveseljevanja, kajti blizala se je poldanska ura. Ko so konečno navdušeno zapeli še cesarsko pesem, razšli so se otroci vsak na svoj dom v nadopolni zavesti, da jim ta veseli dan ostane še v poznih letih v prijetnem spominu. Da se je ta šolska slavnost, prirejena ob sklepu šolskega letaja mogla tako lepo izvršiti, gre najtoplejša zahvala in priznanje gospodu I. C. Juvančiču in njegovej gospe soprogi; potem gg. bratom Koslerjem, Janezu Knezu, Jakobu Matjanu A. Pogačniku, Aloj. Zajcu, Ant. Krišperju, A. Lukmanu, V. Bolafiju, gospej Faulkalovi, I. Vodniku in vsem drugim blagim dobrotnikom in dobrotnicam, kateri so s svojimi prispevki omogočili, da se je mogel ta šolski izlet tako sijajno izvršiti in toliko šolskih otrok dostojno pogostiti. — Bog plati tisočkrat!

(Iz Ptuja) nam pišejo: Tukajšnje »Občno vojno društvo« dobi novo zastavo, katera je v celoti, kakor tudi v posameznih delih bogato in krasno zlato-vezlanih emblemih uprav umetniško delo, dičen znak bratske društvene vzajemnosti. Blagoslovljenje nove zastave vršilo se bode dne 15. avgusta t. l. po slovesni sv. maši ob 11. uri d. p. v župnej cerkvi. Častna odlika društva, da je presvetli gospod knezoškof dr. Mihael Napotnik blagovolil prevzeti pokroviteljstvo, njena kraljeva visokost, gospa Terezija, vojvodica Braganska pa kumovanje, jamči za dostojni in sijajni slavnostni izid. Vspored slavnosti, kateri se bode p. t. občinstvu vposlal, je jako obširen in zanimiv. Vršil se bode med drugim od 4. do 6 ure p. p. veliki koncert v hotelu »pri dunajskem mestu« in zvečer plesni venček, kjer bode svirala slavna godba c. in kr. pešpolka št. 7 iz Gradca. Društveno vodstvo ni štedilo nobenih stroškov, da se slavlje izvrši vseskozi odlično in se nadeja mnogobrojne udeležbe in podpore v procvit in prospeh domoljubnih in humanih smotrov, koje goji vojno društvo. Posebno pričakuje poset sl. slovenskih društev vsaj po deputacijah in prosi prijave vposlati do 11. avgusta t. l. društvenemu vodstvu.

(Novo okrajno sodišče v Kobaridu) na Goriškem prične poslovati dne 1. novembra t. l.

(Tržaški Slovenci) dobé nove prostore za svoja društva. Gospod dr. Gregorin je v imenu čitalnice, »Del. podpornega društva«, »Kola« in eventualno tudi posojilnice z lastnikom lepih prostorov »Pri zelenem hribu«, gosp. Koslerjem iz Ljubljane, sklenil pogodbo za dobo 5 let. Tudi za »Sokola« se preskrbé prostori.

(Toča.) V noči dne 24. julija je toča v vinogradih okoli Škocijana in Šmarjete naredila veliko škodo; klestila je tudi po polju.

(Nov poštni urad) so danes odprli pri Svetem Križu v tržaški okolici. Zvezo bo imel dvakrat

na dan po pošti, ki vozi med Nabrežino in Prosekom.

(Ustrelil se je) v petek, dne 28. julija v gostilni g. Nikolaja Staroveškega v Podčetrtnu umirovljeni nadzornik straže v kaznilnici v Kopru, Anton Žuželj. Ranjki je bil odlikovan zlatim križcem in imejitelj še kakih 4 kolajn. V pokoj stopil je letošnje leto, star bil je 57 let.

(Nov list.) Na Reki je pričel izhajati »Kurir« v hrvatskem jeziku. Lastnik in urednik mu je Ante Stalzer. Cena listu do konca leta je 5 kron; list izhaja vsak dan izveniš nedelje in praznike ter je namenjen gospodarstvu, prometu in trgovini.

(Dober odgovor.) Mati: »Pravi bedak bo moral biti, kdor bo prošil za tvojo roko!« — Hči: »Da, bedak ima srečo!«

(Hiter sklep.) Ognjegasec: »Gospod stotnik, ogenj je v četrtem nadstropju, a naše lestve sežejo le do drugega.« — Stotnik: »No, potem počakamo, da začne tudi drugo nadstropje goreti.«

(Skromna prošnja.) Sosed v veži: »Castita gospica, prosim Vas, ali bi ne hoteli danes popoldne peti?« — Pevka: »Zakaj pa ravno danes?« — Sosed: »Gospodar bo pobiral najemino, in jaz ga poprosim, da mi jo zniža.«

(Otroška.) Minka je prinesla iz šole slabo spričevalo, mati jo posvarí: »Glej, Minka, ali bi ne mogla tako pridna biti, kakor je sosedova Rezika?« — Minka: »Rezika pa ima bolj učene stariše!«

(Hvala Bogu!) Upniki: »Zadnjič vas vprašam: Ali mi hočete plačati dolg?« — Dolžnik: »Hvala Bogu, da bom imel enkrat mir pred Vami!«

Društva.

(Pevsko društvo »Nanos«) priredi na Gočah pri Vipavi s prijaznim sodelovanjem ajdovsko-šturskih tamburašev v nedeljo dne 6. avgusta na dvorišču g. Ferjančiča veselico po sledečem vsporedju: 1. »Kviško srca«, koračnica, udarjajo tamburaši. 2. Pozdrav gostov. 3. »Naša pesem«, poje zbor. 4. »Njega ni«, trospev s spremljevanjem tamburaškega zbora. 5. »Budilna«, poje zbor. 6. »Venec hrvatskih narodnih pesmi«, udarjajo tamburaši. 7. »Sijaj solnce« z bariton-solo, poje zbor. 8. »Za vasjo«, sopran-solo s spremljevanjem tamburaškega zbora. 9. »Naš prapor«, poje zbor. 10. »Lepa naša domovina«, udarjajo tamburaši. 11. »V tebi domovina«, poje zbor. 12. »Mož in žena«, šaljiv dvospev. — Vstopnina za osebo 20 kr., za otroke polovica. — Začetek točno ob 4. uri popoldne.

(Mestna hranilnica ljubljanska.) Meseca julija 1899 uložilo je v mestno hranilnico ljubljansko 875 strank gld 329.741.09, 799 strank pa uzdignilo gld. 327.732.54.

Telefonska in brzojavna poročila

Celoveo, 1. avgusta. Posojilnični shod je bil včeraj v kljub nezgodi na železnici dobro obiskan in se je završil z lepim uspehom. Zvečer je priredil poslanec Dobernik shod zoper vlado, ki pa je bil razpuščen. Potem so udeležniki-nacionalci demonstrirali po ulicah s pomočjo fakinaže z vpitjem in razbijanjem oken.

Dunaj, 1. avgusta. Včeraj so socijalni demokratje priredili 16 shodov, katerih se je udeležilo mnogo žensk. Izražali so svoje stališče nasproti podraženju sladkorja in premembi volilnega reda. Več shodov je bilo razpuščenih.

Trst, 1. avgusta. »Olympia« je odplula z admiralom Deweyem danes popoldne iz Trsta proti Neapolju.

Brno, 1. avgusta. Socijalno-demokratski shod, na katerem je govoril proti § 14. mej drugimi tudi dr. Adler, je vladni komisar razpustil.

Olomuo, 1. avgusta. Včeraj je umrl kanonik vitez Premerestein, star 66 let.

Rim, 1. avgusta. Listi poročajo, da vlada v kratkem razpusti socijalistični občinski svet v Milanu, kakor tudi vse druge občinske zastope, v katerih imajo socijalisti večino.

Neapolj, 1. avgusta. Pri veselici, ki se je vršila včeraj in pri kateri se je zažgal tudi umetalni ogenj, se je dogodila eksplozija, pri kateri sta bila ubita dva udeležnika, nad 35 pa ranjenih.

Madrid, 1. avgusta. Včeraj se je pri najvišjem vojaškem sodišču pričela razprava v zadevi izročitve mesta Santiago de Cuba Amerikanom

Johannesburg, 1. avgusta. Predsednik Krüger bo predlagal ljudskemu zastopu, naj se uvede popolna enakopravnost židov s katoličani.

Bombay, 1. avgusta. V zadnjih 48 urah je v mestu zbolelo za kugo 300 oseb, umrlo jih je pa 261. Mej novoobolelimi se nahajajo štirje Evropejci.

Newyork, 1. avgusta. V republiki San Domingo je nastal nov upor. Vstaši nameravajo napasti mesto Puerto Plata.

Umrli so:

30. julija. Gabrijela Pfefferer, zasebnica, 61 let, Bregst. 14. kap.

Cena žitu na dunajski borzi

dne 31. julija 1899.

Za 100 kilogramov.

Pšenica za jesen	gl. 8.45 do gl. 8.47
Rž za jesen	» 6.91 » » 6.93
Tursica za sept.-okt.	» 5.— » » 5.02
» » maj-junij	» 5.02 » » 5.03
Oves za jesen	» 5.72 » » 5.73

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m., srednji zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
31.	9. zvečer	742.2	19.0	sr. jvzh.	jasno	
1.	7. zjutraj	743.9	16.5	sl. jvzh.	jasno	0.0
	2. popol.	741.4	24.8	sr. vzsvzh. del. oblač.		
Srednja včerašnja temperatura 19.3 normale: 19.7°.						

Poslano.

Liberalci so napeli po vsi deželi strastno agitacijo, da bi jaz ne bil izvoljen na glavni skupščini v odbornika družbe sv. Cirila in Metoda. Ker ne morem odobravati liberalnih norostij, po drugi strani pa tudi nočem, da bi ob moji osebi nastal prepir v družbi, za katero sem do danes žrtvoval boljše moči svojega življenja, izjavljam s tem, da pri takih razmerah ne sprejemam odborništv, tudi ko bi bil izvoljen.

V Ljubljani, dne 1. avgusta 1899.

Anton Koblar,

642 1-1 blagajnik družbe sv. Cirila in Metoda.

Oljnate barve v kositarnih škaflicah za razprodajalce in lastno uporabo se dobé pri tvrdki **BRATA EBERL** v Ljubljani, Frančiškanske ulice
Vnanja naročila proti povzetju. 228 5 11-5

Krepak, ubogljiv deček,

sin poštenih starišev, sprejme se takoj kot

učenec

v špecerijsko trgovino v Ljubljani. — Naslov pové upravništvo »Slovenca«. 635 3-2

Hranilno in posojilno društvo v Ptui,

registrovana zadruga z neomejenim poroštvom.

BILANCA.

Stanje koncem junija 1899:

1. Račun vplačanih deležev	gld. 49.631.30
2. Račun danih posojil	» 772.457.29
3. Račun hranilnih vlog	» 749.693.41
4. Račun naloženega denarja	» 61.736.55
5. Račun rezervnih zakladov	» 96.853.57

640 1-1

Ravnateljstvo.

Naznanilo.

Posestvo na prijaznem Zg. Rožniku pri Ljubljani

s cvetočim gostilničarskim obrtom je na prodaj. — Polovica domenjane cene bo de takoj izplačati. — Druge pogoje izvedó resni kupovalci pri lastniku **Matiji Peršin-u** na Zgornjem Rožniku.

Posredovalci se odklanjajo.

636 3-2

Kupuje in prodaja vse zdolej zaznamovane efekte in druge vrednostne listine po dnevnem kurzu.

BANKA Makso Veršec
v LJUBLJANI.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev. Giro-konto (hranilne vloge v tek. računu), obresti od dne do dne po 4 1/2 %. Poštne-hranilnišne položnice na razpolago.

Dunajska borza.

Dne 1. avgusta.	Dne 31. julija.	Kreditne srečke, 100 gld.	197 gld — kr.
Skupni državni dolg v notah	100 gld. 45 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	160 „ — „
Skupni državni dolg v srebru	100 „ 25 „	Avstrijskega rubeškega križa srečke, 10 gld.	20 „ 60 „
Avstrijska zlatna renta 4%	118 „ 75 „	Rudolfove srečke, 10 gld.	28 „ — „
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100 „ 10 „	Salmove srečke, 40 gld.	84 „ 25 „
Ogerska zlatna renta 4%	118 „ 75 „	St. Genois srečke, 40 gld.	84 „ 50 „
Ogerska krona renta 4%, 200	96 „ 40 „	Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 „ — „
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	902 „ — „	Ljubljanske srečke	23 „ 50 „
Kreditne delnice, 160 gld.	388 „ 50 „	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	151 „ 25 „
London vista	120 „ 55 „	Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3235 „ — „
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 „ 80 „	Akcije tržaškega Lloyd, 500 gld.	432 „ — „
50 mark	11 „ 75 „	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	76 „ 75 „
50 frankov (napoleonador)	9 „ 54 1/2 „	Splošna avstrijska stavbinska družba	105 „ — „
Italijanski bankovci	44 „ 45 „	Montanska družba avstr. plan.	257 „ 65 „
kr. cekini	5 „ 66 „	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	182 „ — „
		Papirnih rubljev 100	126 „ 62 „

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.